

Akikre büszkék vagyunk... **Dr. Udvarhelyi Olivér (1966/H)**

„*Te vagy az én Istenem, a Te kezedben van az én sorsom.*” (Zsolt 31,15).

Sorsom egy fertály óra alatt eldőlt: 1961-et írtunk, egy szép napsütéses őszi délután (három testvéremmel Miskolcon éltünk) szüleim találkoztak Oszkár atyával, és pillanatok alatt eldöntötték: az esztergomi gimnáziumba iratnak be.

A ferences lelkiség egyébként nem állt messze családunktól: nagyszüleim harmadrendűek voltak, Nagyváradon laktak (és ott könnyebben maguk elé élhették a világi rend normáit, mint itthon, az Anyaországban), édesapámat pedig – aki a Veszprémi Székeskáptalannak volt az ügyvédje – 1943-ban (Délvidék visszacsatolása után) az újvidéki ferences gvardián kérte fel arra, hogy városukban nyisson ügyvédi irodát, aki erre igent is mondott. Az már más kérdés, hogy a szerbek a háború után mindenünket rekvirálták.

A miskolci minorita templomban kisgyermek korom óta testvéreimmel együtt rendszeresen ministráltam, megismertem néhány rendi köteléken kívül élő minoritát, de baráti kapcsolatot tartok a ma élő atyákkal is.

Gimnáziumi évek **(1962-1966)**

A Gondviselés különös kegyelmének tartom, hogy négy évig abba az osztályba járhattam, amelynek *Iglói Ignác* atya volt a prefektusa (2011. szeptember 9-én azt a megtisztelő felkérést kaptam, hogy a Parlamentben a Gimnázium 80 éves jubileumi ülésén én emlékezzek meg róla.)

Osztályfőnökünk *Németh Pius* atya volt, akinek halála 40 éves évfordulójára emlékeimet e lap hasábjain tettem közzé. Osztályfőnökünkön és prefektusunkon túlmenően rendkívül nagy hatással volt rám *Lukács István* tanár úr. Csak érettségi után ismerhettem meg igazán azt a mély érzésű rendkívül művelt szalézi szerzetest, és magyaros vendégszeretetét. 1982-ben bekövetkezett váratlan halála után testvére, Ilonka néni nekem adta át kéziratait, amelyből *Sub specie aeternitatis – Istenkeresés a magyar és az egyetemes művelődéstörténetben* címmel posztumusz válogatást állítottam össze, mely kötet két kiadást is megért.

Szívesen emlékeznék a többi tanárunkról is, de terjedelmi korlátok miatt csak *Zalán* atyát említem. Nem bírta a szocializmus fojtogató légkörét elviselni, és amikor egyszer lehetősége támadt, nyugatra emigrált. Felkeresve őt New York-ban a ferences rendházban 1979-ben alkalmam volt vele még egyszer találkozni. Megállapítottam: semmit sem változott. „*Na, kis aranyos, tudod, hogy ezek a hülye amerikaiak nem ebédelnek? De nem engedem, hogy éhen halj itt Amerikában!*” Majd habitusából elővett két pár virslit, és rám parancsolt, hogy ezt azonnal el kell fogyasztanom. Nekem pedig egy régi történet jutott eszembe: osztályának egyik szegénysorú diákját (1965-ben) a ballagásra tetőtől talpig felöltöztetve, új öltönyt „szerzett” neki.

A négy év sokszor kamaszos lázadással telt, a moziba járás kalandjától kezdve, a Duna jegén történő tvisztelésig, persze mindezek negatív és pozitív következményeit élvezve. Mint a kosárlabdacsapat kapitánya prefektusom jóvoltából frenetikus előnyben részesülhettem, ugyanis kivételesen napi meleg vízben történő tusolás lehetett az osztályrészem.

Érettségi tételem irodalomból *József Attila* költészete volt. A világi biztos pedig, dr. Pálmai Kálmán neves irodalomtörténész a vizsgám után azt mondta, hogy ilyen színvonalas feleletet már rég nem hallott, ezért külön jegyzőkönyvi dicséretben részesített.

Hálás vagyok a jó Istennek, hogy az Alma Matertől egy életre szóló muníciót, tartást, identitást, s nem utolsósorban megalapozott keresztény világnézetet kaptam.

A Szegedi Tudományegyetem Jogi Karára adtam be felvételi kérelmemet. Bár a vizsgám jól sikerült, a felvételemet elutasító határozatban a következők álltak: „Az egyházzal és állammal kapcsolatos kérdésekre adott válaszában az egyházi iskola hatása erősen megmutatkozott.” (Az akkori időkre jellemző mondat: a benne foglalt megállapítás előjele attól függ, ki olvassa.) Én azonban mind a mai napig igen büszke vagyok erre az elutasításra.

Egyébként *Ignác* atya gondoskodására jellemző volt a következő eset: valahogy megtudta, hogy egyik osztálytársam nagybátyja Szegeden a büntetőjog professzora. Megadta pesti laccímét, és biztatott, hogy keressem fel. A Tanár úr kedvesen fogadott, de segíteni – jó felvételi eredményem dacára – sem tudott.

Egyetemi éveim alatt is mindvégig éreztem a Gondviselés kegyelmét és a Szűzanya pártfogását. Évfolyamtársaim „*klerikális Olcsinak*” hívtak. A KISZ-be nem léptem be, de nem is kényszerítettek, mert mindenki tudta, hogy gyakorló vallásos vagyok. Volt olyan professzorom, aki miután vizsga közben megnézte az indexemet, és látta, hogy hol érettségiztem – és már nem voltak bent évfolyamtársaim – a gimnáziumról igen elismerően nyilatkozott.

Deus meus et omnia

Sokat gondolkoztam azon, hogy mit jelent nekem a ferences lelkiesség. Talán plasztikusan meg sem tudom fogalmazni. Mi az oka annak, hogy bárhol vagyok a világon, Varsótól Rómáig, első dolgom, hogy megnézzem a ferences templomot, illetve kapcsolatot keressék a közösséggel, vagy éppen zarándokutat szervezzek. A kérdés megválaszolásához segítségül hívtam *Kaposy József* jeles irodalomtörténészt, a *Fioretti* fordítóját, aki *Assisi Szent Ferenc Virágoskertje Fioretti* bevezetőjében a következőket írja: „*Valljuk meg végül, hogy egyszer-mászor jólesik pénzsóvár korunk farizeus társadalmából ama dalosajkú, nyíltszívű, elbájoló hitű, alázatos emberekhez menekülnünk, kiknek nem kell vagyon, se hatalom, se kitüntetés, s akik irigység nélkül való szegénységükben felebarátjukat önnönmaguknál százszorta jobban szeretik. Bizonyára ez is egy ok, amiért a franciskánus stúdiókat kedveljük, amiért zarándokutainkon Szent Ferencnek és társainak első boldog tanyáit látogatjuk, amiért a Szeráfi Atya dicsőítésében ki nem fáradunk, s a Fioretti gyönyörűségeivel betelni nem tudunk.*”

1971 augusztusában házasságot kötöttem évfolyamtársammal, *Magdics Erzsébet*tel, aki igazi társam, és aki azóta naponta példát mutat – a szakmában is – a Szent Erzsébet-i alázatból és szeretetből. Három gyermekünk és ez ideig kilenc unokánk van. Szolgáljuk a nagy családot összes örömeivel, bánatával, gondjaival együtt.

1974 óta megszakítás nélkül folytatok ügyvédi gyakorlatot Veszprémben. Egészen fiatalon ügyvédi vezetőjének választottak meg. Megtisztelő szakmai elismerést jelentett, hogy a *VEAB Jogi Bizottság Civilisztikai Szakosztályában* tudományos munka folytatására kértek fel, és 40 éve látom el a *Veszprémi Érsekség* jogi képviselőjét is.

Egyébként mindig azt gondolom, hogy egy ügyvédnek nem szabad beletemetkeznie a napi jogi ügyekbe, kell, hogy legyen szélesebb kitekintése is, és a világot sokkal szélesebb horizonton kell szemlélnie. Már egyetemista koromban élt bennem a szándék megismerni és segíteni a történelmi Magyarország mára a határainkon kívül rekedt fiait. Ez a szándék vezetett később is, amikor a veszprémi székhelyű *Orbán Balázs Alapítvány* Kuratóriumának elnökeként próbáltam segíteni néhány határon kívül élő magyar értelmiségivé válását, vagy amikor a *Duna Televízióért Alapítvány*

létrehozásakor ennek alapítójaként jelentkeztem.

Ez a cél vezérelt akkor is, amikor több mint tíz éve elvállaltam a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége Veszprémi Csoportjának elnöki tisztét.

„Taníts meg számba venni tűnő éveimet, önts a szívünkbe bölcsességet!”

(Zsolt 90/12 Szegő Dénes OFM fordítása)

Hálás vagyok azért, hogy húsz évvel ezelőtt *Tokár János* atya felkért arra, hogy fogjam össze a dunántúli ferences öregdiákokat, és boldog vagyok, hogy hosszú évek óta – mint önkéntes sekrestyés – szolgálhatom a veszprémi ferences templom közösségét. Együttműködve az FVR tagjaival igyekszünk a ferences ünnepekre – különösen a Tranzitusra – mindenképpen barátot hívni (ilyenkor felkérem egyházmegyénk ferences öregdiákjait is a koncelebrálásra). De nagy lelki öröm számomra az is, hogy elhunyt tanárainkért és diáktársainkért gyászmisére gyűlünk össze a budapesti ferencesek oratóriumába, melyet fr. Ágoston nagyszerű és mélyenszántó homíliái tesznek emlékezetessé.

Több mint egy évtizeden keresztül szerveztem ferences zarándokutakat, általában *Viktor* atya volt a lelki vezetőnk, de velünk volt egy esetben *Barsi Balázs* atya is. Meglátogattuk a Kárpát-Haza ferences közösségeit *Csiksomlyótól Nagyszőlősig*. Útjainkról az *Új Ember* is többször beszámolt. A *Ferences Gimnázium Jubileumi Évkönyvében* az első öt útról magam is tudósítottam.

Jó barátság fűz több ferences testvérhez, kiemelném azonban *Balázs* atyát, akivel együtt ünnepelhattük az 50., 60. és 70. születésnapomat, én pedig az ő hetvenedik születésnapja alkalmából kiadott ünnepi kötet (*Barsi Balázs emlékkönyv*) ötletgazdája, menedzsere lehettem. Életemben több szakmai, illetve egyéb kitüntetést kaptam, de a ferences iskola szelleme melletti kiállásért adományozott *Temesvári Pelbárt-díjra* vagyok a legbüszkébb, amivel korábban prefektusunkat, valamint *Orbán Viktor* miniszterelnök urat is megtisztelték.

Végül ifjabb és kevésbé ifjabb öregdiáktársaimnak egy fontos üzenet: Nem szabad megmerevednünk, a lehető legnagyobb mértékben meg kell őrizni a testi és szellemi fiatalságot, főleg a szív fiatalságát. Mindig nyitottnak kell maradnunk a gondolatok, felfedezések, találkozások, megújulások előtt. Minden reggel újra és újra igent kell mondanunk az életre, igent mondanunk az egész teremtésre. Ha pedig attól félsz, hogy utad végén üres kézzel kell megjelened a nagy számadáson, fontold meg a jeles francia író, *Catherine Paysan* mondatát: „*Az ember megöregszik. S aztán észreveszi, hogy soha nem azt tartja kezében, amit megszerzett, hanem azt, amit odaadott.*”